

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 17, 2015

Nummer 17, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1237](#) 12-05-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1143](#) 12-05-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1241](#) 12-05-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1235](#) 12-05-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1236](#) 12-05-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1231](#) 12-05-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1232](#) 12-05-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1239](#) 12-05-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1230](#) 12-05-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:1238](#) 12-05-2015

Uitspraken zonder ECLI

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden](#) 22-04-2015

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

[Noot bij Hof Arnhem-Leeuwarden 22 april 2015, zaaknr. 21-006079-14.](#)

mr. P.C. Verloop

RECHTSPRAAK

Artikel 14 lid 1 Rijkswet op het Nederlanderschap strekt of leidt er niet toe dat het met terugwerkende kracht intrekken van het Nederlanderschap van een veroordeelde tot gevolg heeft dat de ten tijde van de beslissing in een Nederlandse strafzaak tegen de betrokkene bestaande rechtsmacht alsnog, met terugwerkende kracht, vervalt.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

De aanvragerster is bij het vonnis waarvan herziening wordt gevraagd, veroordeeld wegens het in Rwanda plegen van strafbare feiten. Indien haar voorafgaand aan de vervolging ter zake van die feiten niet de Nederlandse nationaliteit was verleend, had zij wegens het ontbreken van rechtsmacht in Nederland niet vervolgd kunnen worden. In de aanvraag wordt betoogd dat het met terugwerkende kracht intrekken van het Nederlanderschap die rechtsmacht heeft doen vervallen en dat zulks een gegeven oplevert als onder 4.1 bedoeld.

Gesteld noch gebleken is dat voormelde beschikking van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 15 juli 2014 onherroepelijk is. Reeds daarom kan aan die beschikking niet een gegeven worden ontleend als onder 4.1 bedoeld.

Maar ook indien veronderstellenderwijs wordt uitgegaan van de onherroepelijkheid van die beschikking, leidt dat in de onderhavige zaak niet tot een ander oordeel. Dat berust op het volgende. In artikel 14 lid 1 Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) is bepaald dat de verlening van het Nederlanderschap op de daar genoemde gronden kan worden ingetrokken en dat die intrekking terugwerkt tot het tijdstip van verlening van het Nederlanderschap. De

wetsgeschiedenis bevat echter geen enkel aanknopingspunt voor de opvatting dat bij het tot stand brengen van artikel 14 lid 1 RWN onder ogen is gezien – laat staan is beoogd of aanvaard – dat de terugwerkende kracht van de intrekking van het Nederlanderschap zou kunnen leiden tot de doorkruising van voordien gewezen beslissingen van de Nederlandse rechter in een strafzaak tegen de betrokkene, en meer in het bijzonder een strafzaak waarin de rechtsmacht afhankelijk was van het Nederlanderschap van de betrokkene. Gelet hierop houdt de Hoge Raad het ervoor dat artikel 14 lid 1 RWN niet ertoe strekt of leidt dat het met terugwerkende kracht intrekken van het Nederlanderschap van een veroordeelde tot gevolg heeft dat de ten tijde van de beslissing in een Nederlandse strafzaak tegen de betrokkene bestaande rechtsmacht alsnog, met terugwerkende kracht, vervalst.

De intrekking van het Nederlanderschap van de aanvraagster kan daarom – anders dan in de aanvraag wordt gesteld – niet worden aangemerkt als een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. De aanvraag is dus ongegrond en moet ingevolge artikel 470 Sv worden afgewezen.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1230

Zaaknummer: 14/05251

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema, J.W. IJssink, N. Jörg en V. van den Brink

Advocaten: G.K. Sluiter en T.M.D. Buruma

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Beraadslaging naar aanleiding van onderzoek ter terechtzitting.

Het middel bevat de klacht dat het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep aan nietigheid lijdt nu het hof de beraadslaging mede heeft gebaseerd op de uitkomst van een door het hof na de sluiting van het onderzoek ter terechtzitting gelast onderzoek, zonder dat het hof het onderzoek ter terechtzitting heeft heropend en op een nader te bepalen terechtzitting de bevindingen van het onderzoek heeft voorgelezen of de korte inhoud daarvan heeft medegedeeld.

Het hof heeft op basis van een na de sluiting van het onderzoek ter terechtzitting gedaan onderzoek naar de personalia van de persoon die de verdediging als getuige wilde doen horen, te weten de door de getuige [betrokkene 4] genoemde persoon [betrokkene 3], vastgesteld dat deze op 10 november 2010 reeds voor het tenlastegelde feit is overleden, zodat het horen van [betrokkene 3] als getuige niet meer mogelijk is. Op grond hiervan heeft het hof geoordeeld dat de verdachte geen belang meer heeft bij heropening van het onderzoek en is het door de verdediging gedane verzoek tot het horen van [betrokkene 3] als getuige aanstonds afgewezen.

Niet-naleving van het voorschrift – dat onder meer besloten ligt in artikel 422 lid 1 Sv – dat de rechter beraadslaagt naar aanleiding van het onderzoek ter terechtzitting, is in de wet niet uitdrukkelijk met nietigheid bedreigd en zodanige nietigheid vloeit evenmin voort uit de aard van dat voorschrift. Niet-naleving leidt eerst dan tot nietigheid indien de verdachte door het verzuim in enig belang is geschaad (vgl. HR 5 december 2006, ECLI:NL:HR:2006:AY9214, *NJ* 2006/666).

Het hof heeft overwogen dat in het onderhavige geval een heropening van het onderzoek ter terechtzitting achterwege kan blijven. Aldus heeft het hof niet blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting omtrent het in 2.5 bedoelde voorschrift.

Bij zijn oordeel dat de verdachte in het onderhavige geval geen belang heeft bij heropening van het onderzoek heeft het hof kennelijk in aanmerking genomen dat het de verdediging te doen was om het horen als getuige van de persoon die genoemd is door de getuige

[betrokkene 4] en dat gezien de door de verdediging gegeven informatie omtrent deze persoon en gelet op de persoonsgegevens uit het GBA-register ervan moet worden uitgegaan dat daarmee bedoeld werd op [betrokkene 3] die blijkt te zijn overleden. Gelet daarop is het oordeel van het hof dat de verdachte geen belang heeft bij heropening van het onderzoek niet onbegrijpelijk.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1232

Zaaknummer: 14/00311

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: R.I. Takens

Wetsartikelen: 422 Sv

RECHTSPRAAK

Onderbreking en beperking van het laatste woord van de verdachte.

Het middel klaagt dat het hof de verdachte ten onrechte heeft beperkt in zijn laatste woord als bedoeld in artikel 311 lid 2 Sv, althans dat hetgeen het hof ter beperking van het voeren van dat laatste woord heeft overwogen onbegrijpelijk is.

Aan de verdachte dient ingevolge artikel 311 lid 4 Sv het recht te worden gelaten het laatste te spreken. Dat betekent dat de verdachte (of bij diens afwezigheid de raadsman) als laatste de gelegenheid krijgt nog aan te voeren wat dienstig kan zijn voor de beoordeling van de zaak. Daarbij mag de rechter evenwel in voorkomende gevallen wanneer hij zulks nodig oordeelt de verdachte of de raadsman erop wijzen dat ter vermijding van herhalingen bespreking van aspecten die reeds bij de behandeling van de zaak aan de orde zijn geweest, achterwege moet blijven.

Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep heeft de voorzitter van het hof op een gegeven moment de verdachte tijdens zijn laatste woord onderbroken en hem meegedeeld dat hij hem 'beperkt' in zijn laatste woord voor zover de verdachte daarbij wilde herhalen wat zijn raadvrouw in haar pleidooi reeds had aangevoerd, en nadien – nadat de verdachte kennelijk geen verdere opmerkingen meer wenste te maken – het onderzoek gesloten. Gelet op hetgeen in 2.4 is overwogen, is daarmee geen rechtsregel geschonden.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1239

Zaaknummer: 14/00864

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en N. Jörg

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 311 Sv

RECHTSPRAAK

Over het niet niet-ontvankelijk verklaren van het Openbaar Ministerie in de vervolging, omdat het hof niet heeft vastgesteld is dat is voldaan aan het klachtvereiste als bedoeld in artikel 269 Sr, kan niet met vrucht voor het eerst in cassatie worden geklaagd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof wat betreft het onder 3 tenlastegelegde – kort gezegd: medeplegen van eenvoudige belediging van drie personen – ten onrechte het Openbaar Ministerie niet niet-ontvankelijk heeft geoordeeld in de vervolging, nu het hof niet heeft vastgesteld dat is voldaan aan het klachtvereiste als bedoeld in artikel 269 Sr.

In aanmerking genomen dat het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 24 april 2013 en dat van 9 mei 2014 enerzijds telkens inhoudt dat de verdachte aldaar is verschenen en is bijgestaan door zijn raadvrouw, en anderzijds telkens niet inhoudt dat het verweer is gevoerd dat niet is gebleken dat door de betrokkenen een klacht is ingediend, kan daarover niet met vrucht voor het eerst in cassatie worden geklaagd (vgl. HR 27 september 2011, ECLI:NL:HR:2011:BQ6702).

De Hoge Raad is van oordeel dat de aangevoerde klachten geen behandeling in cassatie rechtvaardigen omdat de partij die het cassatieberoep heeft ingesteld klaarblijkelijk onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep dan wel omdat de klachten klaarblijkelijk niet tot cassatie kunnen leiden.

De Hoge Raad zal daarom – gezien artikel 80a RO en gehoord de Procureur-Generaal – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1238

Zaaknummer: 14/02990

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: M.L.M. van der Voet

Wetsartikelen: 269 Sr

ANNOTATIE

Noot bij Hof Arnhem-Leeuwarden 22 april 2015, zaaknr. 21-006079-14.***mr. P.C. Verloop***

Op 22 april jl. wees het Hof Arnhem-Leeuwarden een belangwekkend – maar tot op heden ongepubliceerd – arrest. Slechts via www.bijzonderstrafrecht.nl en volgens dat medium dankzij de advocaten Thom Dieben en Marleen van Beckhoven is het arrest aan de buitenwereld toevertrouwd. Dat moge opvallend worden genoemd en roept herinneringen op aan de tijd dat de rechtspraak haar vonnissen en arresten nog niet via het internet publiceerde. Het belang van het arrest is gelegen in het oordeel dat het hof velde over de rechtmatigheid van het onderzoek aan een rechtmatig in beslag genomen voorwerp.

De zaak zelf. Aan de verdachte is ten laste gelegd dat hij openlijk in vereniging geweld heeft gepleegd tegen een persoon, welk geweld lichamelijk letsel ten gevolge heeft gehad. Op enig moment na dit strafbare feit is onder de verdachte op de voet van artikel 94 Sv een smartphone in beslag genomen. Deze smartphone is door de politie onderzocht, waarna bepaalde uit de smartphone afkomstige gegevens (een WhatsApp-gesprek) aan het strafdossier zijn toegevoegd.

De verdediging stelde zich op het standpunt dat het door de politie aan de smartphone verrichte onderzoek onrechtmatig was wegens strijd met artikel 8 EVRM (het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer), hetgeen een onherstelbaar vormverzuim in het voorbereidend onderzoek als bedoeld in artikel 359a Sv zou opleveren. De onrechtmatigheid vloeide volgens de verdediging niet voort uit een schending van de Nederlandse regelgeving omtrent beslag, maar wel uit het feit dat die regelgeving niet langer is toegesneden 'op de feitelijke situatie waarin mensen vandaag de dag in de maatschappij functioneren, en waarbij, zoals hier het geval is, een smartphone een bron van opslag is van het hele privé-leven van de gebruiker van de smartphone'. Het onderzoek vormde daarmee volgens de verdediging een inbreuk op het recht op eerbiediging van het privéleven en de correspondentie van de verdachte. De Nederlandse regeling biedt volgens de verdediging geen redelijke begrenzing van de bevoegdheid onderzoek te verrichten aan in beslag genomen voorwerpen en dus zou

sprake zijn van een ‘onbegrensde onderzoeksbevoegdheid’, hetgeen in strijd zou zijn met artikel 8 EVRM.

Het hof is met de verdediging van oordeel dat het onderzoek aan de smartphone van de verdachte een inbreuk maakt op de door artikel 8 EVRM verleende bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het hof stelt vervolgens vast dat de technische ontwikkelingen anno 2015 met zich brengen ‘dat er via een smartphone niet alleen toegang wordt verkregen tot verkeersgegevens, maar ook tot de inhoud van communicatie en privé-informatie van de gebruiker van de smartphone’. Het hof overweegt dat toegang tot deze gegevens wordt verkregen zonder enige vorm van voorafgaande beoordeling van de subsidiariteit en/of proportionaliteit van de toepassing van deze bevoegdheid. Dat maakt dat toepassing op deze wijze zodanig ingrijpend is ‘dat, mede gelet op art. 1 Sv., de algemene bevoegdheidsomschrijving van art. 94 Sv heden ten dage niet meer kan worden aangemerkt als een wettelijk voorschrift dat als voldoende kenbaar en voorzienbaar kan worden aangemerkt bij de uitoefening van de verleende bevoegdheid’ en derhalve de toets van artikel 8 EVRM niet (meer) kan doorstaan.

Het oordeel van het hof raakt aan een belangrijk – en ook door de minister niet onopgemerkt – punt. In de discussiestukken die door het ministerie van Veiligheid en Justitie zijn verspreid rondom het congres Modernisering Wetboek van Strafvordering wordt aandacht besteed aan deze problematiek: ‘Met de huidige opslagcapaciteit van mobiele telefoons, laptops en computers kan het onderzoek van daarop vastgelegde gegevens een – soms ingrijpende – inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene opleveren. Het onderzoek van een mobiele telefoon (smartphone) kan niet alleen inzicht geven in de telefoonnummers die de betrokkene heeft gebeld, maar ook in zijn agenda, de locaties waar de telefoon zich heeft bevonden (GPS-gegevens), de contacten van de betrokkene en de inhoud van communicatie’ (Discussiestuk, Onderzoek ter plaatse, inbeslagneming en doorzoeking en onderzoek van gegevensdragers en in geautomatiseerde werken (Boek 2)).

De discussie strekt zich uiteraard ook uit tot buiten de Nederlandse landsgrenzen. Het US Supreme Court oordeelde op 25 juni 2014 in de zaak *Riley t. Californië* (573 US 13-132) dat het in beslag nemen en doorzoeken van een mobiele telefoon van een aangehouden verdachte zonder voorafgaande machtiging in strijd was met de Amerikaanse grondwet. Toch is deze zaak niet goed vergelijkbaar met de onderhavige casus, omdat het in *Riley t. Californië* ging om een veiligheidsfouillering. Het is inderdaad niet goed denkbaar dat het doorzoeken van de inhoud van een smartphone noodzakelijk zou zijn om de veiligheid van de opsporingsambtenaren die de aanhouding verrichten, te garanderen.

Artikel 94 en 94a Sv geven aan welke voorwerpen vatbaar zijn voor inbeslagneming. De voor

deze casus belangrijkste reden voor vatbaarheid is dat het voorwerp kan dienen om de waarheid aan de dag te brengen. Over de bevoegdheid tot inbeslagneming zeggen artikel 94 en 94a Sv niets. De bevoegdheden tot inbeslagneming bevinden zich verspreid door het Wetboek van Strafvordering en in de bijzondere wetten. De bevoegdheden worden voornamelijk beperkt door de plaats waar het in beslag genomen voorwerp zich bevindt en door de inspanning die dient te worden verricht teneinde het voorwerp in beslag te kunnen nemen. Het zijn de privacygevoeligheid van de plaats (de voorwerpen die hij met zich voert uit artikel 95 Sv vs. de woning uit artikel 110 Sv) en de inbreuk op de privacy die door die inspanningen wordt gemaakt (zoekend rondkijken vs. doorzoeken) die bepalend zijn voor de vraag of en op welke wijze de inbeslagneming nader wordt gereguleerd. De aard van het in beslag te nemen voorwerp bepaalt slechts in een enkel geval of nadere regels van toepassing zijn op de bevoegdheid tot inbeslagneming. Alleen als het gaat om brieven of geschriften, tot welke de geheimhoudingsplicht van een professioneel verschoningsgerechtigde zich uitstrekt, geldt een verbod op inbeslagneming (artikel 98 Sv, behoudens zeer uitzonderlijke omstandigheden waarin het belang van de waarheidsvinding dient te prevaleren boven het belang van het verschoningsrecht).

Het hof voegt daar dus in feite een categorie van voorwerpen aan toe: smartphones. De gedachte daarachter is sympathiek: met de doorzoeking van een smartphone kan een zeer vergaande inbreuk worden gemaakt op de bescherming van iemands privéleven, nu een groot deel van de gebruikers van smartphones dat apparaat gebruikt voor de opslag van foto's en video's, het verzenden en ontvangen van e-mails, het plaatsen en ontvangen van berichten op social media et cetera. De overweging van het hof 'dat de algemene bevoegdheidsbeschrijving van artikel 94 Sv heden ten dage niet meer kan worden aangemerkt als een wettelijk voorschrift dat als voldoende kenbaar en voorzienbaar kan worden aangemerkt bij de uitoefening van de verleende bevoegdheid' laat zich evenwel maar moeilijk doorgronden. Artikel 94 Sv geeft immers geen bevoegdheid en uit die bepaling kan al helemaal niet worden afgeleid op welke wijze het onderzoek aan een in beslag genomen voorwerp dient te worden uitgevoerd.

Dat laat onverlet dat het wel degelijk wenselijk is eens goed te doordenken of met het onderzoek van bepaalde bijzondere in beslag genomen voorwerpen (gegevensdragers, maar bijvoorbeeld ook dagboeken of andere persoonlijke aantekeningen), niet een dusdanig grote inbreuk wordt gemaakt op het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer dat ook ten aanzien van dat onderzoek dient te worden voorzien in nadere waarborgen. Het is een uitdaging aan ons allen om daarover ideeën te ontwikkelen en de wetgever – in het kader van de modernisering van het Wetboek van Strafvordering – daarmee handvatten te geven voor een nieuwe regeling.

RECHTSPRAAK

Afwijzing aanhoudingsverzoek wegens ziekte onterecht, nu niet is onderzocht of het overleggen van medische gegevens in redelijkheid van de verdachte verlangd had kunnen worden.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat ingeval een verdachte wegens ziekte is verhinderd op de terechtzitting te verschijnen en in verband daarmee schorsing van het onderzoek heeft verzocht of doen verzoeken, de rechter aan dit verzoek voldoet teneinde de verdachte alsnog de gelegenheid te geven bij de behandeling van zijn zaak op de terechtzitting aanwezig te zijn. Dit spruit voort uit het onder meer in artikel 6 EVRM gewaarborgde aanwezigheidsrecht van de verdachte. Bijzondere omstandigheden kunnen echter meebrengen dat de rechter tot het oordeel komt dat het belang van een behoorlijke strafvordering – welke omvat afdoening van de zaak binnen een redelijke termijn – ernstig in het gedrang zou komen, indien het onderzoek op de terechtzitting zou worden geschorst en dat dit belang onder de gegeven omstandigheden zwaarder moet wegen dan het belang van de verdachte om bij de behandeling van zijn zaak tegenwoordig te zijn.

Het staat ter beoordeling van de rechter of hij de aangevoerde redenen aannemelijk en van voldoende gewicht acht en of het belang van een behoorlijke strafvordering de voorrang moet hebben boven het belang van de verdachte bij aanhouding. In de regel mag daarom van de verdachte of diens raadsman worden gevergd dat hij ter staving van het verzoek (alsnog) de gegevens kan verstrekken die de rechter met het oog op de te nemen beslissing wenselijk acht. Aan de rechter staat het vrij om indien een verzoek onvoldoende door bewijsstukken is gestaafd of indien aan diens verlangen tot aanvulling niet of niet genoegzaam is voldaan, daaraan gevolgtrekkingen te verbinden. Oordelen en beslissingen daarover kunnen in cassatie slechts op hun begrijpelijkheid worden getoetst (vgl. HR 9 mei 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA5730, NJ 2002/466).

Gelet op hetgeen hiervoor is vooropgesteld stond het het hof vrij om voor de beoordeling van het verzoek om aanhouding van de behandeling van de zaak wegens ziekte van de verdachte

bewijsstukken of nadere inlichtingen te verlangen. In aanmerking genomen dat de raadsman ter terechtzitting is verschenen om namens de verdachte om aanhouding te verzoeken en de verdachte hem blijkens zijn verklaring ter terechtzitting die ochtend per sms heeft laten weten doodziek te zijn en niet te kunnen lopen, kan het oordeel van het hof dat het verzoek diende te worden afgewezen op grond van de enkele omstandigheid dat de verdachte op dat moment geen medische gegevens had overgelegd, zonder dat was onderzocht of het overleggen van medische gegevens in redelijkheid van de verdachte verlangd had kunnen worden, de afwijzing van het verzoek niet dragen.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1236

Zaaknummer: 13/04083

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en Y. Buruma

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 278 Sv

RECHTSPRAAK

Medeplegen diefstal met braak museum Catharijneconvent Utrecht ontoereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van het tenlastegelegde ‘medeplegen’ niet uit de gebezigde bewijsvoering kan worden afgeleid.

In zijn arrest van 2 december 2014, ECLI:NL:HR:2014:3474 heeft de Hoge Raad enige algemene overwegingen over het medeplegen gegeven, in het bijzonder gericht op de afbakening tussen medeplegen en medeplichtigheid en meer in het bijzonder met het oog op gevallen waarin het medeplegen niet bestaat in gezamenlijke uitvoering. Voor de kwalificatie medeplegen is vereist dat sprake is van nauwe en bewuste samenwerking. Die kwalificatie is slechts gerechtvaardigd als de bewezenverklaarde – intellectuele en/of materiële – bijdrage aan het delict van de verdachte van voldoende gewicht is. Een en ander brengt mee dat indien het tenlastegelegde medeplegen in de kern niet bestaat uit een gezamenlijke uitvoering, maar uit gedragingen die met medeplichtigheid in verband plegen te worden gebracht (zoals het verstrekken van inlichtingen, op de uitkijk staan, helpen bij de vlucht), op de rechter de taak rust om in het geval dat hij toch tot een bewezenverklaring van het medeplegen komt, in de bewijsvoering – dus in de bewijsmiddelen en zo nodig in een afzonderlijke bewijsoverweging – dat medeplegen nauwkeurig te motiveren. Bij de vorming van zijn oordeel dat sprake is van de voor medeplegen vereiste nauwe en bewuste samenwerking, kan de rechter rekening houden met onder meer de intensiteit van de samenwerking, de onderlinge taakverdeling, de rol in de voorbereiding, de uitvoering of de afhandeling van het delict en het belang van de rol van de verdachte, diens aanwezigheid op belangrijke momenten en het zich niet terugtrekken op een daartoe geëigend tijdstip.

De bewezenverklaring van het primair tenlastegelegde, voor zover inhoudende dat de verdachte ‘tezamen en in vereniging met anderen’ een monstrans heeft weggenomen, kan niet zonder meer worden afgeleid uit de gebezigde bewijsmiddelen. Blijkens de inhoud van de gebezigde bewijsmiddelen heeft het hof vastgesteld dat twee mededaders het museum binnen zijn geweest en dat de verdachte en een mededader buiten hebben staan wachten. In aanmerking genomen dat dit duidt op een gedraging van de verdachte die doorgaans met medeplichtigheid in verband wordt gebracht, behoeft het oordeel van het hof dat ‘gezien de rol

die de verdachte heeft vervuld, ook bij hem sprake is van het medeplegen van de tenlastegelegde diefstal door middel van braak' nadere motivering.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1235

Zaaknummer: 14/02126

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 311 Sr en 47 Sr

RECHTSPRAAK

Onder ‘mishandeling’ in de zin van artikel 300 Sr moet niet alleen worden verstaan het aan een ander toebrengen van lichamelijk letsel of pijn – zonder dat daarvoor een rechtvaardigingsgrond bestaat –, maar onder omstandigheden ook het bij een ander teweegbrengen van min of meer hevige onlust veroorzakende gewaarwording in of aan het lichaam.

Het middel klaagt dat het hof het bewezenverklaarde ten onrechte heeft gekwalificeerd als ‘medeplegen van mishandeling’.

Onder ‘mishandeling’ in de zin van artikel 300 Sr moet worden verstaan het aan een ander toebrengen van lichamelijk letsel of pijn alsmede – onder omstandigheden – het bij een ander teweegbrengen van een min of meer hevige onlust veroorzakende gewaarwording in of aan het lichaam, een en ander zonder dat daarvoor een rechtvaardigingsgrond bestaat (vgl. HR 9 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2677, NJ 2014/402).

Het middel steunt op de opvatting dat voor de kwalificatie ‘mishandeling’ is vereist dat in de bewezenverklaring overeenkomstig de tenlastelegging met zoveel woorden tot uitdrukking is gebracht dat het toebrengen van pijn, letsel of onlustgevoelens ‘mishandelend’ of ‘wederrechtelijk’ is geschied. Die opvatting is echter niet juist.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 261 dagen, waarvan 180 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1237

Zaaknummer: 13/02326

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: Th.J. de Kelder

Wetsartikelen: 300 Sr

RECHTSPRAAK

Verdachte is wegens handelen in strijd met artikel 197 Sr veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf, maar het hof heeft zich er niet van vergewist dat de stappen van de terugkeerprocedure zijn doorlopen.

Het middel klaagt dat uit het bestreden arrest noch uit het daarbij bevestigde vonnis blijkt dat de rechters zich ervan hebben vergewist dat de stappen van de terugkeerprocedure zijn doorlopen.

In zijn arrest van 21 mei 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY3151, *NJ* 2014/216 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de rechter die een onvoorwaardelijke gevangenisstraf oplegt wegens handelen in strijd met artikel 197 (oud) Sr op de grond dat de verdachte tot ongewenst vreemdeling is verklaard, zich ervan dient te vergewissen dat de stappen van de in de terugkeerrichtlijn vastgelegde terugkeerprocedure zijn doorlopen en daarvan in de motivering van zijn beslissing dient blijk te geven.

In het onderhavige geval is het handelen van de verdachte gekwalificeerd als ‘als vreemdeling in Nederland verblijven, terwijl hij weet of ernstige reden heeft te vermoeden, dat tegen hem een inreisverbod is uitgevaardigd met toepassing van artikel 66a, zevende lid, van de Vreemdelingenwet 2000’. Ook voor het aldus gekwalificeerde handelen in strijd met artikel 197 Sr geldt op de in voornoemd arrest van 21 mei 2013 aangegeven gronden dat de rechter die een onvoorwaardelijke gevangenisstraf oplegt zich ervan dient te vergewissen dat de stappen van de in de terugkeerrichtlijn vastgelegde terugkeerprocedure zijn doorlopen en daarvan in de motivering van zijn beslissing dient blijk te geven. Noch uit het bestreden arrest noch uit het daarbij bevestigde vonnis blijkt dat de rechters zich ervan hebben vergewist dat de stappen van de terugkeerprocedure zijn doorlopen.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1143

Zaaknummer: 14/02289

Rechters: A.J.A. van Dorst, N. Jörg en V. van den Brink

Advocaten: A. Boumanjal

Wetsartikelen: 197 Sr

RECHTSPRAAK

Herziening ongegrond, geen sprake van een novum.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

In de aanvraag wordt aangevoerd dat het Openbaar Ministerie het bezit van kleine hoeveelheden qat gedooft. Daartoe wordt een beroep gedaan op een krantenbericht van 15 april 2013 waarin een woordvoerder van het Openbaar Ministerie wordt aangehaald die een dergelijke uitspraak zou hebben gedaan. Het aangevoerde kan echter niet een ernstig vermoeden wekken als onder 3.1 vermeld. Immers, een krantenbericht als hier bedoeld kan niet het in rechte te honoreren vertrouwen wekken dat ten tijde van het plegen van het feit het bezit van de aanmerkelijke hoeveelheid qat waarmee de aanvrager door de politie is aangetroffen – ongeveer 9 kilogram – door het Openbaar Ministerie werd gedooft.

Voor zover de aanvraag aldus moet worden verstaan dat bedoeld is een beroep te doen op de op 1 februari 2014 in werking getreden ‘Richtlijn voor strafvordering Opiumwet, inzake qat’ (Stcrt. 2014, 2267) van het Openbaar Ministerie, kan de aanvraag evenmin tot herziening leiden. Deze – per 1 maart 2015 vervallen – Richtlijn hield immers het volgende in:

‘Basiscasus/delict

Plegen of medeplegen van een verboden handeling met betrekking tot qat, door een first offender.

Aanwezig hebben (...) van qat

Uitgangspunt

(onttrekking aan het verkeer +)

Toelichting

1 bundel (ca. 200 gram) (is geringe hoeveelheid voor eigen gebruik en betreft een overtreding (art. 11, lid 7 Opiumwet)

Onttrekking aan het verkeer

Bij bezit wordt in beginsel niet strafrechtelijk opgetreden, tenzij het gebruik overlast veroorzaakt.

(...)

Deze richtlijn voor strafvordering geldt voor alle strafbare feiten gepleegd na de datum van inwerkingtreding.'

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1231

Zaaknummer: 15/00468

Rechters: A.J.A. van Dorst, J.P. Balkema en J.W. IJssink

Advocaten: F.A. van den Berg

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van het hof dat verdachte samen met een ander het slachtoffer van zijn vrijheid heeft ‘berooft’ in de zin van artikel 282 lid 1 Sr is niet toereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt in de eerste plaats dat de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat de verdachte samen met een ander [betrokkene 1] ‘van de vrijheid heeft beroofd’, onvoldoende met redenen is omkleed.

Artikel 282 lid 1 Sr stelt twee gedragingen strafbaar – van de vrijheid beroven en van de vrijheid beroofd houden – en bedreigt daartegen een gevangenisstraf van ten hoogste acht jaren. In dezelfde titel XVIII van het Derde Boek van het Wetboek van Strafrecht (Misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid) waarin artikel 282 Sr staat, zijn ook opgenomen artikel 284 Sr (dwang) en artikel 285 lid 1 Sr (bedreiging) waarop telkens een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren is gesteld. In de onderhavige zaak is de tenlastelegging uitsluitend op artikel 282 Sr toegesneden.

Het hof heeft ten laste van de verdachte bewezenverklaard dat hij samen met een ander [betrokkene 1] zowel van de vrijheid heeft beroofd als van de vrijheid beroofd heeft gehouden. Wat betreft het ‘beroven’ van de vrijheid heeft het hof blijkens de bewezenverklaring en de bewijsvoering kennelijk in het bijzonder van belang geacht het dreigend toevoegen aan [betrokkene 1] van de woorden: ‘Komen jullie twee mee naar beneden’ of ‘Komen jullie mee’ en ‘Stap in de auto’ en het doen plaatsnemen van [betrokkene 1] in de auto. Het hof heeft in dat verband, kort gezegd, vastgesteld dat de verdachte en de medeverdachte overdag op station Duivendrecht op [betrokkene 1] zijn afgelopen en dat de medeverdachte vervolgens op boze toon tegen [betrokkene 1] heeft gezegd dat hij mee moest lopen, waarna zij gezamenlijk naar een auto zijn gelopen. Vervolgens heeft de medeverdachte tegen [betrokkene 1] gezegd dat hij moest instappen en is [betrokkene 1] in de auto gestapt. [betrokkene 1] was bang, wilde niet in de auto stappen, maar heeft dat toch gedaan omdat hij dacht dat de medeverdachte hem toch wel te pakken zou krijgen als hij weg zou rennen.

Het oordeel van het hof dat de verdachte aldus samen met een ander [betrokkene 1] van zijn vrijheid heeft ‘berooft’ in de zin van artikel 282 lid 1 Sr, is niet toereikend gemotiveerd. De

volgens de bewezenverklaring gebezigde bewoordingen ‘Komen jullie twee mee naar beneden’ of ‘Komen jullie mee’ en ‘Stap in de auto’ zijn immers in het algemeen niet van dien aard dat [betrokkene 1] in feite van zijn vrijheid – de vrijheid om te gaan en te staan waar hij wilde – werd ‘berooft’. In het onderhavige geval heeft het hof niets naders vastgesteld omtrent de context waarin voormelde uitlatingen zijn gedaan. Gelet hierop biedt de bewijsvoering onvoldoende grond voor het kennelijke oordeel van het hof dat van zodanige feiten en omstandigheden sprake was dat [betrokkene 1] niet de vrijheid had om niet mee te gaan of om weg te gaan, en is de bewezenverklaring wat betreft het ‘beroven’ van de vrijheid onvoldoende gemotiveerd.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, voor zover aan zijn oordeel onderworpen en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak wat betreft het onder 2 tenlastegelegde op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:1241

Zaaknummer: 14/01121

Rechters: A.J.A. van Dorst, B.C. de Savornin Lohman, J. de Hullu, H.A.G. Splinter-van Kan en N. Jörg

Advocaten: Th.J. de Kelder

Wetsartikelen: 282 Sr

RECHTSPRAAK

Wettelijk kader voor doorzoeking smartphone voldoet volgens hof niet (meer) aan de eisen van artikel 8 EVRM.

De verdediging heeft ter terechtzitting van het hof aangevoerd dat het door de politie verrichte onderzoek aan de telefoon van de verdachte onrechtmatig is wegens strijd met artikel 8 EVRM. Dit levert op een vormverzuim in het voorbereidend onderzoek als bedoeld in artikel 359a Sv, hetgeen dient te leiden tot bewijsuitsluiting dan wel strafvermindering, aldus de verdediging. Hiertoe is door de verdediging gesteld dat door de politie onder de verdachte een iPhone, zijnde een smartphone, in beslag is genomen in het kader van de waarheidsvinding, waarna de inhoud van deze smartphone door een agente is onderzocht en gegevens (een WhatsApp-gesprek) uit deze smartphone zijn gelicht en geprint en toegevoegd aan het strafdossier. Voorts heeft de verdediging aangevoerd dat deze werkwijze weliswaar is toegestaan op basis van de huidige Nederlandse wetgeving op het gebied van inbeslagneming, maar dat deze regelgeving thans niet (meer) is toegesneden op de feitelijke situatie waarin mensen vandaag de dag in de maatschappij functioneren, en waarbij, zoals hier het geval is, een smartphone een bron van opslag is van het hele privéleven van de gebruiker van de smartphone. De handelingen die de politie heeft verricht met betrekking tot de smartphone van de verdachte vormen aldus een inbreuk op de eerbiediging van het privéleven en de correspondentie van de verdachte.

Voor de rechtvaardiging van deze inbreuk kan weliswaar een basis worden gevonden in artikel 94 Sv, maar een nadere invulling van de bevoegdheid tot het verrichten van onderzoek aan het in beslag genomen voorwerp wordt niet geboden. Daarmee schiet de Nederlandse regelgeving tekort in het bieden van een redelijke begrenzing van de onderzoeksbevoegdheid van de politie, met name tot hetgeen noodzakelijk en proportioneel is. Aldus is hier feitelijk sprake van een onbegrensde onderzoeksbevoegdheid van de politie, hetgeen in strijd is met artikel 8 EVRM, aldus de verdediging. Daarnaast is in het verlengde van bovenstaande sprake van strijd met artikel 8 EVRM omdat een voorafgaande rechterlijke machtiging of rechterlijk bevel tot onderzoek aan de smartphone ontbreekt en het door de politie verrichte onderzoek aan de smartphone niet noodzakelijk was, gelet op het voorhanden zijnde bewijsmateriaal, en evenmin proportioneel was, gelet op de aard van de verdenking en de concrete

omstandigheden van het geval, aldus de verdediging. Er is sprake van een onherstelbaar vormverzuim als bedoeld in artikel 359a Sv. De schendingen van artikel 8 EVRM leveren op een aanzienlijke mate van schending van een uiterst belangrijk strafvorderlijk voorschrift (artikel 8 EVRM). Er is sprake van een zeer ingrijpende inbreuk van het grondrecht op privacy. Dit dient te leiden tot bewijsuitsluiting, aldus de verdediging.

Het hof onderschrijft het standpunt van de verdediging in die zin dat verdachte ten aanzien van de inhoud van zijn smartphone een beroep op bescherming op artikel 8 EVRM (en artikel 10 Grondwet) toekomt. De inbeslagname, het onderzoek aan de smartphone en het lichten van gegevens van die smartphone door de politie op grond van artikel 94 Sv vormen een inbreuk op de door artikel 8 EVRM verleende bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De bevoegdheid van de politie tot het maken van een inbreuk op dit recht moet voldoende kenbaar en voorzienbaar in de wet zijn omschreven. De technische ontwikkelingen anno 2015 brengen met zich dat er via een smartphone niet alleen toegang wordt verkregen tot verkeersgegevens, maar ook tot de inhoud van communicatie en privé-informatie van de gebruiker van de smartphone. En dat zonder enige vorm van voorafgaande beoordeling van de subsidiariteit en/of proportionaliteit van de bevoegdheid. Dat brengt het hof tot het oordeel dat sprake is van een zodanig ingrijpende bevoegdheid dat, mede gelet op artikel 1 Sv, de algemene bevoegdheidsomschrijving van artikel 94 Sv heden ten dage niet meer kan worden aangemerkt als een wettelijk voorschrift dat als voldoende kenbaar en voorzienbaar kan worden aangemerkt bij de uitoefening van de verleende bevoegdheid. Het kan derhalve de toets van artikel 8 EVRM niet (meer) doorstaan. Met de verdediging is het hof daarom van oordeel dat het onderzoek door de politie aan de smartphone van de verdachte oplevert een schending van zijn recht op privacy. De verdachte is hierdoor getroffen in een belang dat de overtreden norm beoogt te beschermen. De verdachte is ook concreet benadeeld in zijn (verdedigings)belang nu gegevens (een WhatsApp-gesprek) uit de smartphone van de verdachte zijn gelicht en geprint en toegevoegd aan het strafdossier en de verdachte door de politie is verhoord en door de rechtbank is veroordeeld mede op basis van een onderdeel van het WhatsApp-gesprek.

Aldus is sprake van een onherstelbaar vormverzuim in het voorbereidend onderzoek in de zin van artikel 359a Sv. De rechtsgevolgen hiervan blijken niet uit de wet. De vraag is of en zo ja, welke rechtsgevolgen aan voormeld vormverzuim moeten worden verbonden. Bij de beoordeling hiervan dient het hof rekening te houden met de in artikel 359a lid 2 Sv genoemde factoren, te weten het belang van het geschonden voorschrift, de ernst van het verzuim en het nadeel dat daardoor wordt veroorzaakt. Verdachte zal van dit vormverzuim geen nadeel ondervinden nu het onderzoeksresultaat dat door middel van het vormverzuim is verkregen geen onderdeel vormt van de bewijsconstructie van het hof. Het hof zal daarom verder geen

rechtsgevolgen verbinden aan het vormverzuim.

op grond van wettige bewijsmiddelen, waarin zijn vervat de redengevende feiten en omstandigheden waarop de bewezenverklaring steunt, acht het hof wettig en overtuigend bewezen dat de verdachte het primair aan hem ten laste gelegde heeft begaan, met dien verstande dat hij op 10 mei 2013 te Lelystad met anderen op of aan de openbare weg, de Kreek, openlijk in vereniging geweld heeft gepleegd tegen de in de bewezenverklaring genoemde persoon, welk geweld bestond uit het duwen en trekken en schoppen en stompen en een knietje geven tegen het lichaam van deze persoon waarbij hij, verdachte, (met kracht) (meermalen) heeft geschopt en geslagen, tegen het lichaam van deze persoon, en welk door hem gepleegd geweld enig lichamelijk letsel (bloeduitstortingen) voor de in de bewezenverklaring genoemde persoon tengevolge heeft gehad. Het hof acht niet bewezen hetgeen aan de verdachte meer of anders is ten laste gelegd dan hierboven is bewezen verklaard, zodat hij daarvan behoort te worden vrijgesproken.

Het primair bewezen verklaarde levert op: openlijk in vereniging geweld plegen tegen personen, terwijl het door de schuldige gepleegde geweld enig lichamelijk letsel ten gevolge heeft.

De verdachte is strafbaar aangezien geen omstandigheid is gebleken of aannemelijk geworden die de verdachte niet strafbaar zou doen zijn.

Allereerst dient te worden geoordeeld over het verzoek van de verdediging tot het toepassen van het adolescentenstrafrecht. De mogelijkheid dat het jeugdsanctiestrafrecht kan worden toegepast, is met ingang van 1 april 2014 verruimd, waardoor het adolescentenstrafrecht kan gelden voor jongvolwassenen die ten tijde van het begaan van het strafbare feit de leeftijd van 23 jaar nog niet hebben bereikt. De wetgever heeft weliswaar als overgangsrecht deze uitbreiding laten ingaan voor strafbare feiten gepleegd na 1 april 2014, maar het hof dient op grond van vaste jurisprudentie te toetsen of het adolescentenstrafrecht ook van toepassing kan zijn op feiten gepleegd door jongvolwassenen vóór 1 april 2014, indien de toepassing van het jeugdstrafrecht voor de verdachte als gunstiger strafregiem is aan te merken. Uitgangspunt blijft echter dat jongvolwassenen tussen de 18 en 23 jaar oud volgens het volwassenen strafrecht worden berecht. Het hof vindt in het dossier noch in de over verdachte uitgebrachte rapportages overtuigende aanknopingspunten om tot toepassing van het jeugdsanctierecht over te gaan. De hierna te melden strafoplegging is in overeenstemming met de aard en de ernst van het bewezen verklaarde delict en de omstandigheden waaronder dit delict is begaan, mede gelet op de persoon van de verdachte, zoals daarvan uit het onderzoek ter terechtzitting is gebleken. In dat kader heeft het hof in het bijzonder gelet op het volgende. De verdachte heeft zich schuldig gemaakt aan het plegen van openlijk geweld in vereniging tegen de in de

bewezenverklaring genoemde persoon. De verdachte en de mededaders hebben door hun gewelddadige optreden een inbreuk gemaakt op de lichamelijke integriteit van deze persoon, getuige niet alleen de bloeduitstortingen op zijn lichaam, maar ook de gebroken ruggenwervel die hij door de gewelddadigheden heeft opgelopen. Voorts hebben zij gevoelens van onveiligheid opgewekt bij het publiek dat hier ongewild getuige van is geweest. Daarnaast is dergelijk openlijk gewelddadig optreden in het algemeen – en in vereniging in het bijzonder – zeer bedreigend en versterkt het de gevoelens van angst en onveiligheid in de samenleving. De verdachte heeft door zijn handelen hieraan bijgedragen. Het hof hanteert ter zake van het delict openlijke geweldpleging, enig lichamelijk letsel ten gevolge hebbend, een landelijk oriëntatiepunt voor straftoemeting dat de oplegging van een onvoorwaardelijke vrijheidsbenemende straf voor de duur van drie maanden impliceert. Het hof heeft bij het bepalen van de straf tevens rekening gehouden met het de verdachte betreffende uittreksel uit de justitiële documentatie van 4 maart 2015, waaruit blijkt dat de verdachte niet eerder onherroepelijk is veroordeeld. Het hof heeft voorts gelet op hetgeen met betrekking tot de persoonlijke omstandigheden van de verdachte is gebleken uit het strafdossier, met name uit de rapporten van Reclassering Nederland van 22 september 2014 en 3 april 2015, en uit hetgeen de verdachte en zijn raadvrouw ter terechtzitting van het hof hebben aangevoerd.

Gelet op het bovenstaande en op het markante individuele aandeel van de verdachte (als initiatiefnemer en als hoofddader) in de bewezen verklaarde openlijke geweldpleging, is uit een oogpunt van normhandhaving en ter vergelding van het door de verdachte begane strafbare feit de oplegging van een taakstraf voor de duur van tweehonderdveertig uren, indien niet naar behoren verricht te vervangen door honderdtwintig dagen hechtenis, waarvan zestig uren, indien niet naar behoren verricht te vervangen door dertig dagen hechtenis, voorwaardelijk, met een proeftijd van twee jaren, passend en geboden. De verdediging heeft het hof in een strafmaatverweer verzocht het onvoorwaardelijke strafdeel van de taakstraf te beperken tot de duur van negenendertig uren. Dit opdat de verdachte zijn kans op werk bij het ministerie van Defensie kan behouden. In het geval dat aan de verdachte een onvoorwaardelijke taakstraf voor de duur van veertig uren of meer zal worden opgelegd, dreigt weigering of intrekking van de verklaring van geen bezwaar die de verdachte nodig heeft voor zijn werk bij Defensie, aldus de verdediging. Het hof acht in dit strafmaatverweer geen zodanig bijzondere of relevante feiten of omstandigheden aangevoerd dat het hof oplegging van een andere strafduur aangewezen acht. Met name de ernst van het bewezen verklaarde delict en de initiërende en dominante rol die de verdachte heeft gespeeld in de openlijke geweldpleging, maakt dat hier niet kan worden volstaan met een taakstraf van de door de verdediging bepleite duur.

De benadeelde partij heeft zich in eerste aanleg in het strafproces gevoegd met een vordering

tot schadevergoeding van € 815,79, waarvan € 750 ter zake van immateriële schade. Daarnaast is wettelijke rente gevorderd. De vordering is bij het vonnis waartegen het hoger beroep is gericht toegewezen. Derhalve duurt de voeging ter zake van de in eerste aanleg gedane vordering tot schadevergoeding voort in de strafzaak in hoger beroep. Uit het onderzoek ter terechtzitting is voldoende gebleken dat de benadeelde partij als gevolg van het primair bewezen verklaarde handelen van de verdachte rechtstreeks schade heeft geleden. De vordering is niet bestreden. De verdachte is tot vergoeding van de schade gehouden zodat de vordering zal worden toegewezen. Gelet hierop dient de verdachte, als de in het ongelijk gestelde partij, te worden veroordeeld in de kosten van het geding door de hierboven genoemde benadeelde partij gemaakt, tot aan deze uitspraak begroot op nihil en in de kosten ten behoeve van de tenuitvoerlegging nog te maken. De verdachte is jegens de benadeelde partij niet tot vergoeding van dit bedrag gehouden, voor zover zijn mededader(s) het bedrag reeds heeft/hebben voldaan. Om te bevorderen dat de schade door verdachte wordt vergoed, zal het hof de maatregel van artikel 36f Sv opleggen op de hierna te noemen wijze.

Het hof vernietigt het vonnis waarvan beroep en doet opnieuw recht, verklaart zoals hiervoor overwogen bewezen dat de verdachte het primair ten laste gelegde heeft begaan, verklaart niet bewezen hetgeen de verdachte meer of anders is ten laste gelegd dan hierboven is bewezen verklaard en spreekt de verdachte daarvan vrij. Verklaart het primair bewezen verklaarde strafbaar, kwalificeert dit als hiervoor vermeld en verklaart de verdachte strafbaar. Veroordeelt de verdachte tot een werkstraf voor de duur van 240 (tweehonderdveertig) uren, indien niet naar behoren verricht te vervangen door 120 (honderdtwintig) dagen hechtenis. Bepaalt dat een gedeelte van de werkstraf groot 60 (zestig) uren, indien niet naar behoren verricht te vervangen door 30 (dertig) dagen hechtenis, niet ten uitvoer zal worden gelegd, tenzij de rechter anders mocht gelasten omdat de verdachte zich voor het einde van de proeftijd van 2 (twee) jaren aan een strafbaar feit heeft schuldig gemaakt. Beveelt dat de tijd die door de verdachte vóór de tenuitvoerlegging van deze uitspraak in enige in artikel 27 Sv bedoelde vorm van voorarrest is doorgebracht, bij de uitvoering van de opgelegde taakstraf in mindering zal worden gebracht, volgens de maatstaf van twee uren taakstraf per in voorarrest doorgebrachte dag, voor zover die tijd niet reeds op een andere straf in mindering is gebracht.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 22-04-2015

Zaaknummer: 21-006079-14